RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA OLIY TA'LIMNING O'ZGARUVCHAN ROLI

Sattarova Nigoraxon Boqiyevna

Annotatsiya: *Ushbu maqolada raqamli transformatsiya jarayonining oliy ta'limga ta'sirini har tomonlama tahlil etishga bag'ishlangan. Unda raqamli texnologiyalarning ta'lim mazmuni, o'qitish metodlari va baholash tizimlariga ko'rsatayotgan o'zgarishlar o'rganiladi. Tadqiqotda raqamli kompetensiyalarga bo'lgan talab, masofaviy ta'limning afzalliklari va kamchiliklari, elektron resurslardan foydalanish, sun'iy intellektning ta'limdagi roli va baholashning innovatsion usullari keng yoritiladi. Tadqiqot natijalari oliy ta'lim tizimini raqamli transformatsiya sharoitiga moslashtirish, ta'lim sifatini oshirish va bitiruvchilarning raqobatbardoshligini ta'minlash bo'yicha amaliy takliflar to’g’risida so’z yuritiladi.*

Kalit so’z: *Raqamli transformatsiya , Oliy ta'lim, Raqamli kompetensiyalar ,Masofaviy ta'lim ,Elektron resurslar, Sun'iy intellekt ,Innovatsion baholash ,Raqamli savodxonlik ,Ta'lim metodlari, Ta'lim sifati.*

XXI asr globallashuv, raqamlashtirish va texnologik taraqqiyot davri bo'lib, bu jamiyat hayotining barcha sohalariga, shu jumladan, oliy ta'limga ham sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Raqamli texnologiyalar ta'lim mazmunini, o'qitish metodlarini va baholash tizimlarini tubdan o'zgartirmoqda. Oliy ta'lim muassasalari ushbu o'zgarishlarga moslashish, ta'lim sifatini oshirish va bitiruvchilarning raqobatbardoshligini ta'minlash uchun doimiy ravishda takomillashib borishi zarur.

Raqamli transformatsiya sharoitida oliy ta'limning roli yanada ortib bormoqda. Oliy ta'lim muassasalari talabalarga nafaqat bilim berish, balki ularda raqamli kompetensiyalarni shakllantirish, mustaqil fikrlash, muammolarni hal qilish va innovatsion g'oyalarni yaratish qobiliyatini rivojlantirishlari kerak. Ushbu tadqiqot oliy ta'limning raqamli transformatsiya sharoitidagi o'zgaruvchan rolini aniqlash, mavjud muammolarni bartaraf etish bo'yicha ilmiy asoslangan takliflar ishlab chiqish va ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi.

Raqamli ta'limning rivojlanishi talabalarning shaxsiy ma'lumotlarini himoya qilish va ta'lim platformalarining xavfsizligini ta'minlash masalasini dolzarb qilib qo'yadi. Oliy ta'lim muassasalari talabalarning shaxsiy ma'lumotlarini himoya qilish bo'yicha qat'iy siyosatga ega bo'lishlari kerak. Raqamli texnologiyalarning ta'limga kirib kelishi barcha talabalar uchun teng imkoniyatlar yaratmaydi. Ayrim talabalar texnologiyalarga kirish imkoniyatiga ega bo'lmasligi yoki raqamli ko'nikmalarga ega bo'lmasligi mumkin. Oliy ta'lim muassasalari ta'limda notenglikni kamaytirish bo'yicha chora-tadbirlar ko'rishlari kerak. Raqamli texnologiyalar ta'limning insoniylik jihatlarini kamaytirishi mumkin. Oliy ta'lim muassasalari talabalar bilan shaxsiy munosabatlarni saqlab qolish va ularning emotsional ehtiyojlarini qondirishga e'tibor qaratishlari kerak.

Batafsil ma'lumotlar:

• Raqamli kompetensiyalar: Talabalarda shakllantirilishi zarur bo'lgan raqamli kompetensiyalarga quyidagilar kiradi: axborot savodxonligi, raqamli kommunikatsiya, raqamli kontent yaratish, xavfsizlik va muammolarni hal qilish.

Masofaviy ta'lim: Masofaviy ta'lim ta'lim olish imkoniyatini kengaytiradi, lekin sifatni ta'minlash, interaktivlikni oshirish va talabalarni qo'llab-quvvatlash muhim ahamiyatga ega.

Elektron resurslar: Oliy ta'lim muassasalari elektron kutubxonalar, onlayn kurslar, virtual laboratoriyalar va boshqa elektron resurslardan foydalanishni kengaytirishlari kerak.

Sun'iy intellekt: Sun'iy intellekt ta'lim jarayonini avtomatlashtirish, individual ta'lim dasturlarini yaratish, baholashni takomillashtirish va o'qituvchilarga yordam berish uchun ishlatilishi mumkin.

• Baholashning innovatsion usullari: Portfolio baholash, loyiha baholash, o'zaro baholash va boshqa innovatsion usullar talabalarning bilimini, ko'nikmalarini va kompetensiyalarini to'liq baholash imkoniyatini beradi.

• O'qituvchilarning raqamli savodxonligi: Oliy ta'lim muassasalarining o'qituvchilari raqamli texnologiyalardan foydalanish bo'yicha malakasini oshirishlari kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. McCarthy E. J. Basic Marketing. Homewood, IL: Richard D. Irwin, 1964.

2. Archakova S. Yu. Raqamli iqtisodiyot sharoitida innovatsion muhitni boshqarish: iqtisodiyot fanlari nomzodi diss. avtoref. Voronej, 2019. 23 b

. 3. Achkasova O. G., Dvorovenko O. V. Raqamli ta’lim jarayonida oliy o‘quv yurtlari marketingi // O‘rta maxsus professional ta’lim sohasida mutaxassislarni tarmoq hamkorligi jarayonida maqsadli tayyorlash: IV Rossiya ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari. Ufa, 2019. B. 185–192.

4. Borovskaya L. V. Institutsional transformatsiyalar va o‘zgarishlarning mohiyati va xususiyatlari // Janubiy-G‘arbiy davlat universiteti xabarlari. 2017. T. 21, № 5 (74). B. 107–113